IVSTI RYCQVII
GANDENSIS, PRESBYTERI,
CIVIS ROMANI,

PIETAS,

IN FVNERE

PHILIPPI III.

AVSTRIACI,
HISPANIAR. INDIARVMQ.
REGIS POTENTISS.

ILLVSTRISS. ET REVERENDISS. DOMINO D. IACOBO BOONEN EPISCOPO GANDAVENSI, ET ARCHIEPISCOPO MECHLINIENSI DESIGNATO, PIETATEM HANC FVNEBREM DEDICO.

QVI nuper querulus esse cœperam, ILLVSTRISSIME DOMINE, in funere PAVLI V. PONT. MAX. BVRGHESII; vix manum de tabulâ, siue (vt Poëtæ nostri loquuntur) de citharâ leuâram; cùm ecce, qui vniuersum terrarum orbem, aures quoque meas acerbissimus rumor impleuit, PHILIPPVM III. AVSTRIACVM, CATHOLICVM HISPANIAR. REGEM, fato concessisse. qui sanè nuntius turbauit me, vti debuit, plurimùm. Duobus enim summis Principibus, R. P. Christianæ velut Tutelaribus, eodem tempore amissis, & tunc quidem, cùm ijs

 maxi-

maximè indigebamus, ad dolorem noſtrum nihil addi poſſe videbatur. Vnde, ſi Crœſi Lydorum Regis filij, muti aliàs, vocem rupit periculoſa barbari militis in parentem comminatio; nihil mirandum erit, ſi, dum Tu, VIR ILLVSTRISSIME, in Vrbe Regiâ, REGIS DESIDERATISSIMI FVNVS honoraſti; Chriſtiani orbis orbitate commotus, in voces luctuoſas, qui nuper ſilebam, eruperim. Eoque magis, quòd (vt in publicis miſeriis fieri amat) nemo ſit qui damnum hoc mecum non ſenſerit; plurimi, doloris communis acerbitatem priuatâ facundiâ euulgarint: quorum immortales gemitus ad ipſam Poſteritatis memoriam venturos non dubito. Mihi, vti in hac ingenij tenuitate arrogare nihil audeo, ita abundè ſatisfactum exiſtimabo, ſi Te, ILLVSTRISSIME DOMINE, teſtem, immò laudatorem, officioſæ PIETATIS habuero. Sufficit enim mihi ad AMPLITVDINIS TVÆ fauorem decurriſſe, quod aliorum fortaſsè nauſea non probarit.

Ex agro Diœceſis Tuæ Gandauenſis Waſiano, XVII. Kal. Quintil. CIƆ. IƆC. XXI.

AMPLITVD. T. ILL^MÆ

obligatiſſ. cliens

IVSTVS RYCQVIVS P. C. R.

IVSTI RYCQVII
GANDENSIS, PRESBYTERI,
CIVIS ROMANI,

PIETAS,
IN FVNERE

PHILIPPI III.
AVSTRIACI,
HISPANIAR. INDIARVMQ.
REGIS POTENTISS.

EPICEDION.

Qvæ tua, Regali Pietas circūdata busto
Ossa amplexa fouet lacrymans, tenuíque fauillæ
Imminet, & cineres arcanâ colligit vrnâ,
Rore leui superinfundens, & thurea dona
Accumulās, noménq; tuum, DOMINATOR IBERVM

MAXIME, *sæpe vocans; quantis singultibus illa*
Concutitur! quantum niueos expansa capillos,
Pullatásque trahens ingrato syrmate vesteis,
Ardet funereæ spectacula tristia pompæ
Dispositis ornare vijs! quàm fronde cupressi
Compita, & innumeris ornare Palatia tædis!
Quàm tua Progenies (si sæcula prisca tulissent,
MANIBVS *erepti se deuotura* PARENTIS)
Inclyta Progenies, & viua Parentis imago,
Panchæas fruges, & odoris balsama lucis
Edita Niligenûm, tumulo sparsisse paterno,
Accensósq; rogos Arabum perfundere messe,
Aut nimbis studeat Cilicum! quàm gnauiter omnis
Quæ fuluo perfusa Tago, quæ Bætidos amne
Aurifero tellus, diteis scrutetur arenas
Vt patrio sacri cineres tumulentur in auro!
Ipsa dehinc, roseos fusci quæ Mennonis ortus
Spectat, & extinctos Nabathæi Hyperionis igneis
India, gemmanteis mittat studiosa lapillos,
Ornamentum ingens cineri, Dominóq; sepulcro.
Scilicet hoc meruere tui REX MAGNE *labores,*
Conscius atque animus recti, Virtutis & altæ
Sectator, populísq; vigil tibi cura regendis:
Hoc ingens Veri studium, defensáq; Diuûm

Relli-

Relligio, & bene culta Themis, moréſque pudici,
Atque inter caſtos generoſa Modeſtia mores;
Tu tamē, heu! prohibes: tua nota, PHILIPPE, *volūtas,*
Iuſſáque, queis dulceis ſupremo fœdere Natos
Stringebas, pia ne temerarent funera ſumptus
Immodici; *tantum populos preſſere dolentes,*
Quàm ſanctus properabat amor. ſatis ipſa laborat
Relligio ſeruare fidem: legúmque poteſtas
Nutat, vt extremis conſtet reuerentia dictis
Principis, & trepidos angunt promiſſa penates.
Non equidem lacrymis modus eſt iuſtóque furori
Impoſitus; iuuat inſanos haurire dolores,
Et mœſtos vlulare ſonos: iuuat ire per omneis
Mœſtitiæ cauſſas, totóſque impendere luctus:
Dignum eſt quod gemitur, nec inani munere currunt
Vndantes lacrymæ; dilectum Regna PARENTEM,
Non Dominum, non crudelem fleuere Tyrannum:
Qualem Delicias Orbis, Generíſque Fauorem
Humani gemuere TITVM: *quantúſque per omneis*
Luctus ijt, pius ille tuus cùm, Narnia, * CÆSAR
Occidit: Hiſpanâ vel qui prognatus in orâ
TRAIANVS, *Latijs Artaxata ſubdidit armis.*
Et grauis hinc poterat mœrorum cauſſa videri,
Euboïcæ ſi fata ſenis, vel Principis annos

* COCCEIVS NERVA Imp.

Nelei-

Neleidæ impleſſes; media nunc flore iuuentæ,
Flos Regum, demeſſe iaces: iacet & tua tecum
Illuſtris Probitas, & noſtri crimine ſæcli
Integritas maior, multos victura priores,
Aurea quos viuis ſculpſerunt ſæcula chartis.
Taliter vmbroſæ denſa inter robora ſiluæ
Si procera ſtetit, nullâ temerata bipenni,
Sacra Ioui quercus, nodoſo cortice nondum
Cincta, nec annoſos expandens vertice ramos;
Sed virides elata comas, & nubila pulſans
Cæſarie, ſi fortè Iouis malus ignis ab arce
Diſsiliјt; vel crudeles ſtrinxere ſecures
Agricolæ; trahit ingentem proſtrata ruinam:
Hanc Dryades fleuere, hanc ruricolæ Siluani,
Delicias periјſſe ſuas: quam floribus vdis
Sæpiùs, appenſis aut diſtinxere corollis.
Nec mihi tot claros Reges memorare voluntas
Auctores generis, Proauûmque extendere facta;
Laudentur proauis, & auitæ munere caræ,
Quos nullus Pietatis honor, non aurea Virtus
Commendant, propria quibus eſt incumbere Famæ
Subtractum à Superis. Tibi quamquam illuſtris origo,
Sanguis & ipſe Ducum generoſo à ſanguine cretus
AVSTRIADVM, *terris quo non illuſtrior vllus;*

Ex

Ex te nomen eris. Poteras (si fata tulissent)
Principium esse domus, & magni stemmatis auctor
Nobilitate tuâ. Sapiens non atria iactat
Splendida imaginibus, nec ab ipso ducta Prometheo
Nomina, vel gemino quantum prorepsit ab ouo
Gente Terapnæâ Ledæi sanguinis; vnum
Sollicitus, claris si fortè parentibus ortus,
Degenerem ne vita probet: vel cùm mala Parca
Nascenti inuidit, generis dispendia factis
Vincere, & è solidâ laudem Virtute parare.
At quamquam tua pacali radiaret oliuâ
Tuta domus, procul atque piâ Mars impius aulâ
Terreret gentes; nec te gaudentia castra
Vidissent pulcros ornatum casside crineis;
Si tamen impendens metus ad fera bella vocasset,
Ipse vel armiferas ardens scandisse carinas,
Fulmineósque igneis, sæuíque pericula Nerei
Spernere, & hostileis ingenti cuspide terras
Concutere, aut rabidis poteras dux esse maniplis.
Sed meliore viâ placidam tibi fata quietem
Contulerant meritò, serâ dum nocte, diúque,
Numina placatis supplex aduolueris aris:
Dum tua votiuis surgunt donaria Templis
Plurima, nataleis seu quà Sol visitat arceis

Occiduus, seu quà reliquo suffunditur Orbi.
Inde gradu fluxere Tibi bona cuncta benigno,
Multaq; regnanti Superûm indulgentia fauit.
Vidit enim insonteis animos, sanctosq; labores
Egregij iuuenis, mordacis & integra culpæ
Pectora, & in medijs cælo fidentia curis;
Vidit, constanti qui lumine corda pererrat
Interiora Deus: sed magnos antè Monarchas
Inspicit, & tacitus regnorum examina librat.
Nec mirum: videt ille facem surgentis Eoi,
Emoriensq; iubar: Borealis frigora terræ
Lustrat, & egelido sudantia rura tepore:
Peruidet ille omne Mundi latus, ipsaq; Olympi
Nubila, & æquorei stagnantia dorsa profundi.
Ille & consilia, & mentem scrutatus, & aris
Supplicia acta pijs: ille intractabile pondus
Dilectis impostum humeris pietate ministrâ
Extenuans, magnâ curarum parte leuauit.
Hinc licet egressum terris haud sensit Iberis,
Afra tamen tremuit tellus, Pontiq; minacis
Regia, & armisoni gens horruit accola Rheni:
Hinc te victriceis mittentem in prælia turmas
Alpinus trepidauit apex, populiq; potentis
Ausonia, & gelidam regio quæ respicit Arcton:

Indo-

Indorumq́; alio posita sub sidere terra
Gentibus innumeris, Romana potentia quondam
Quas rerum-dominis nequijt coniungere sceptris
Oceano fusas immenso, auóque priori,
CÆSARIS *auspicijs & Ibero Marte, retectas.*
Nimirum hoc fatis fuerat, Superúmque perenni
Firmatum arbitrio, tantas ostendere gazas
Non priùs, AVSTRIADVM *terris fatale regendis*
Quàm genus, his opibus regnoq́; ingente potitum,
Romanas Aquilas, Romanáque Sacra, potenti
Redderet auxilio, dirúmque auerteret hostem.
Tu facis, Augustæ non infima gloria Stirpis,
Vt paßim Latios pandant Sacraria Ritus:
Romuleúsque tuo lætatus munere CÆSAR
Affinem Pietate probat: per te ipsa resurgunt
Imperij decora, patriúmque repulsus ad Istrum
Barbarus, Ausonias didicit metuisse secureis:
Tu facis, vt Batauûm gens dura, trucésq́; Sicambri,
Depositis belli exuuijs, odióque remoto,
Adsuescant iuga blanda pati: Tu, quisquis iniquus
Obstitit, obscurè vel aperto Marte lacessens,
Parcere consuesti potiùs, factísque benignis
Vincere, quàm fuso pœnam expetijsse cruore.
Nil tamen, heu! raris Clementia cognita sceptris,

Nil Pietas, atque alma Fides, nil sancta iuuare
Relligio potuit, faustos quin dira penates
Stamina polluerent, trinaq́ admorsa sorori
Licia tam pura violarent tempora vitæ.
Ergóne semper erit, mortalibus optima quæque
Vt rapiat suprema dies? vt liuida fata
Irrumpant quacumque magis potuisse nocere
Crediderint? raptâ non pridem coniuge fleras,
Tristis vt Eurydicen solas ad Strymonis vndas
Odrysius fleuit vates: & coniuge tali
Quid Diui valuere magis tribuisse pudicum,
Quid formâ par atque fide? tamen hanc quoq́ Parca
Sustulerat. nec visa satis tribuisse furori,
Aut scelerum complesse minas; iuuat altera tela
Stringere, & orbati consortia perdere lecti.
Nî magis hoc Patri Diuûm, sanctísque peractum
Cælicolis, vt quà cæli super ardua Templa,
Inclyta progenies Diuûm REGINA, *triumphans*
Ingreditur, pedibúsque terit mortalia fata;
Reddaris REX MAGNE *Tuæ: castósque Hymenæos*
Purpureos inter repetas lucentior igneis.
Illic te roseis amplexum blanda labellis
Excipiet: iámque aut cæli laquearibus aureis,
Fulgida quà puro collucent lumina Mundo,

Aut

Aut fortunatos ſpatiatum ducet in hortos
Elyſij nemoris, ſedes vbi longa priorum
Spectatur generoſa Ducum, cognatáque Regum
Agmina, & emeritæ capiunt Virtutis honorem.
At quacumque poli lætus regione vagaris,
Sis felix ſoſpéſque tuis, ſis ſidus amicum
Gentibus, & noſtri releues contagia ſæcli.
Sit gratum tibi Vatis opus, ſint carmina grata
Flebilis obſequij: Muſæq; inuicta ſupremæ
Munera, & Aonium non dedignare ſepulchrum.

REGIS CATHOLICI POSTREMA VERBA AD FILIVM HEREDEM.

SVPREMA *vitæ contrahens ſuſpiria,*
Oculóſque morte prægrauatos ſentiens
Princeps Iberûm, ſic PHILIPPO *filio*
Fertur locutus: Nate, Patris gloria,
Decúſque ſummum, ſic tua prudens reges
Vitæ tenorem, morte ſi doctus meâ
Humana cuncta vitream bullam putes,
Fumúmque inanem, ſomnium, atque fabulam.

Illúdque summum Regio sceptro datum
Ius esse credas, quidquid horâ in vltimâ
Malis peractum. Dulcis est sceptri decor,
Dulcísque regni purpura; infelix tamen
Suum tenere stulta quæ nescit modum,
Et fræna blandæ laxat impotentiæ,
Legis supremæ, & sortis humanæ, immemor.
Cùm pœnitendo mens onusta crimine
Regis Tyranni, quæ pauere noluit,
Vitæ sub ipso iam tremiscit exitu:
Heu sæpe serò, sæpe iam frustrà gemens,
Suæq; tandem infirmitatis conscia.
Ille ergo Regnis lenis vt parens suis
Præesse discet, qui sibi ipse regula
Modestia imperârit ac Clementiæ:
Reges in ipsos imperare cælitus
Credens Tonantem, fas nefásque qui videt,
Ferétque digna consciorum præmia.
Hunc tu verere: Patriæq; gloriæ
Heres fidelis, hanc tibi summam putes
Iniuriarum, quin & hanc vnam putes,
Illata siqua factione ab impiâ
Sacris auitis Numiníque contigit:
Hanc persequare vindice vsque dexterâ,

Hanc

Hanc ferro & igni, cùm necesse, excidito.
Sic semper æquam cælitis fauentiam
Habebis aulæ: sic tuas numquam preces
Auersus aure spernet iratâ Deus:
Sceptrísque vindex aderit, & tutor, pijs.

ALIA EIVSDEM REGIS VERBA AD IMAGINEM SERVATORIS CRVCIFIXI.

HANC *vitam, hanc animam, hos moribundi corporis artus*
Aeternùm obsequiis offero, CHRISTE, *tuis:*
Hoc sceptrum, hoc miseræ Regale insigne tiaræ
Sacra tibi, Regum maxime Rector, habe:
Scilicet hoc cunctos super est vixisse beatos,
Cum Domino placide commoriente mori;
Scilicet hoc cunctos super est regnare potentes,
Imperium ad dios deposuisse pedes.

EIVSDEM MODESTIA BALSAMO CONDIRI CORPVS VETANTIS.

QVOD *tua Achæmenio condiri corpora costo,*
Tincta vel Assyrio rore sepulcra vetas,

Magne PHILIPPE, *iſtâ nihil eſt ratione negatum*
Funeri; & officiis nil perit inde tuis:
Nam quæ Virtutum fragrantia ſumma tuarum eſt,
Balſama, & Aſſyrij vincit honoris opes.

EPITAPHIVM.

QVI *cunctos gazâ ſuperauit diuite Reges,*
Cui nemo inſigni par Pietate fuit:
Decolor extremis cui paruit India terris,
Qui nutu impleuit Solis vtramq; domum:
AVSTRIADVM *flos, & Regnantum gemma,* PHILIPPVS,
Marmore in exiguo puluis & vmbra iacet.

DIVITIÆ SALVTIS SAPIENTIA.

Imprimi poterit.

P. Coens Canonicus Antuerp.

ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIANA
BALTHASARIS MORETI.
M. DC. XXI.

LABORE ET CONSTANTIA

LABORE. ET. CONSTANTIA.

ABORE ET CONSTANTIA

ABORE. ET. CONSTANTIA.

LABORE ET CONSTANTIA